

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยการพัฒนาคู่มือด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนใน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม ให้มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนและมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ ตามลำดับ ดังนี้

1. วิธีดำเนินการวิจัย
2. การกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการสังเกต และ ขั้นตอนการสะท้อนผล มาใช้เป็นกระบวนการในการดำเนินการ จำนวน 3 วนรอบ การดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาเอกสาร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือในการทำวิจัย ในชั้นเรียนและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
2. การลงมือปฏิบัติงานวิจัยจริง ดำเนินการดังนี้
  - 2.1 การสัมภาษณ์ โดยทำการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาคู่มือในการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม
  - 2.2 การสังเกต มีการสังเกตอยู่ 2 แบบ คือ
    - 2.2.1 สังเกตกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนา จำนวน 5 คน
    - 2.2.2 สังเกตครูผู้สอนในระหว่างการเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาคู่มือด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2.3 การปฏิบัติกิจกรรมวิจัยในชั้นเรียน โดยผู้ร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการทำวิจัย ในหัวข้อที่ตนเองยังประสบปัญหาและมีความสนใจ

2.4 บันทึกการประชุม

2.4.1 ผู้วิจัยบันทึกการประชุม ระหว่างการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อกำหนดแผน และแนวทางการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน

2.4.2 ผู้วิจัยบันทึกการประชุม ระหว่างการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อניתกให้ ความช่วยเหลือ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนตามแผน ที่ได้กำหนดไว้

2.4.3 ผู้วิจัยบันทึกการประชุม ระหว่างประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อสรุปผลและ สะท้อนผลการดำเนินการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเมื่อดำเนินการสิ้นสุดในแต่ละวงจร คือ วงจรที่ 1 วงจรที่ 2 และวงจรที่ 3

2.5 บันทึกสนทนากลุ่ม มีการบันทึกระหว่างการสนทนากลุ่มเพื่อเสนอแง่คิด ปัญหา และการแก้ปัญหาาร่วมกัน

การกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก การสังเกต แบบการสัมภาษณ์ แบบบันทึก การประชุม แบบบันทึกการปฏิบัติงาน มารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ตามความมุ่งหมาย และ ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย
2. ตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบ ข้อมูลแบบสามเส้า เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้ 2 ด้าน คือ
  - 2.1 หลักการสามเส้าด้านข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลหนึ่งจากบุคคลที่ เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความเที่ยงตรง และเชื่อถือได้
  - 2.2 หลักสามเส้าด้านวิธีการ เป็นการใช้เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีการ เช่น เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจาก การประชุม เก็บรวบรวมข้อมูลจากการจดบันทึกประจำวัน เพื่อให้มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้
3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายใน กลุ่ม และระหว่างกลุ่ม จัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดและความมุ่งหมายของการวิจัย
4. ประมวลผล และสรุปผลการวิจัยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบของการพรรณนา วิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม เป็นการวิจัยและพัฒนาโดยใช้รูปแบบของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการสังเกต และขั้นตอนการสะท้อนผล เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นลง สรุปได้ ดังนี้

ก่อนดำเนินการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน พบว่าครูผู้สอนโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 17 คน ยังไม่ได้ลงมือดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้เกิดเป็นรูปธรรม มีผลงานเป็นของตนเอง ครูผู้สอนส่วนมาก ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบและวิธีวิจัยของการวิจัยในชั้นเรียน ขาดทักษะ แรงจูงใจ รวมทั้งความกระตือรือร้นในการทำวิจัย เพราะครูผู้สอนทุกคนคิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นเรื่องยาก และยังขาดผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ให้ความช่วยเหลือ งบประมาณในการสนับสนุนในการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดวัสดุอุปกรณ์ เอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้ครูผู้สอนโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม ไม่เกิดแรงจูงใจที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีการดำเนินการ 3 วงรอบ

ผลจากการดำเนินการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นลงปรากฏว่ามีครูผู้สอนที่อาสาสมัครเข้ารับการพัฒนาด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 5 คน ซึ่งมีความกระตือรือร้นสนใจ และเกิดทักษะ มีความเข้าใจที่ถูกต้องในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้อง สามารถดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน ได้จนประสบผลสำเร็จ มีผลงานวิจัยเป็นของตนเอง ผลจากการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนในครั้งนี้ ส่งผลให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการดำเนินการวิจัยการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ครั้งนี้มีประเด็นที่สำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ครูโรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 คนยังขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคนิคการทำวิจัย ขาดทักษะ แรงจูงใจ

งบประมาณ ตลอดจนการเขียนรายงานการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย ซึ่งครูผู้สอนส่วนมาก คิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นเป็นเรื่องยุ่งยาก ภาระงานที่มีอยู่ก็เยอะมากพออยู่แล้ว รวมทั้งยังขาดงบประมาณที่ช่วยสนับสนุนในการทำวิจัย

ผลจากการศึกษา ดังกล่าว โดยครูผู้สอน โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม ปัจจุบันนั้นมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน กล่าวคือ ครูส่วนมากขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดทักษะในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการนิเทศติดตามผลและให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่รับผิดชอบ ขาดเอกสารตำราที่เกี่ยวกับงานวิจัยในชั้นเรียนให้ครูผู้สอนได้ศึกษา นอกจากนี้ปัญหาดังกล่าวที่กล่าวมาแล้ว ปัญหาที่ครูยังประสบปัญหาอยู่ พอที่จะสรุปได้ดังนี้

1. ครูผู้สอนมีภาระงานที่รับผิดชอบมากนอกเหนือจากภาระงานสอนประจำทุกวัน เช่นงานธุรการ วิชาการ พัสดุ และกิจกรรม เป็นต้น

2. ครูผู้สอนมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เช่น การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องยาก การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่หน้าที่ของครู การทำวิจัยในชั้นเรียนต้องเกี่ยวข้องกับคำสถิติที่ยุ่งยาก

3. ครูผู้สอนขาดแรงจูงใจและความกระตือรือร้นที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน จากปัญหาที่พบดังกล่าวเกี่ยวกับครูผู้สอนแล้วจึงทำให้สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรจิตต์ สุพรรณ (2546 : 90-96) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านโพหนอง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ พบว่า ก่อนการพัฒนาบุคลากรไม่มีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน และไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน มาปรับปรุงการเรียนการสอน เมื่อได้รับการพัฒนาตามกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน แล้วปรากฏว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน และสามารถวิเคราะห์ปัญหาการเรียนการสอน สร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา สารินุต (2547 : 87-92) ได้ศึกษาการพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านกระทิง อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าสภาพก่อนการพัฒนาครู โรงเรียนบ้านกระทิง ยังไม่มีการทำวิจัยในชั้นเรียนทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ หลายประการ ได้แก่ ครูมีงานพิเศษที่นอกเหนือจากการสอนมาก ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักและกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงพอ และครูไม่มีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน จึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการ การนิเทศการทำวิจัย และการตรวจประเมินผลงานการวิจัย ผลการดำเนินการพัฒนา พบว่า กลุ่มเป้าหมายจำนวน 4 คน ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่สำเร็จ เนื่องจากมีงานพิเศษที่จะต้องทำ

นอกเหนือจากการสอนมากและไม่มีความเข้าใจในวิธีการวิจัยดีพอที่จะทำวิจัยในชั้นเรียนได้ และ วีรพล ฉลาดเข้ม (2544 : 76-81) ได้ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษา จำนวนร้อยละ 15.21 เท่านั้นที่เคยทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวนร้อยละ 7.60 ทำวิจัย 1 เรื่องและร้อยละ 6.14 ทำวิจัย 2-5 เรื่อง โรงเรียนประถมศึกษาให้การสนับสนุนการวิจัยอยู่ในระดับปานกลาง ครูประถมศึกษามีความรู้ และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับน้อย แต่ครูประถมศึกษา มีความเห็นว่า คนมีคุณลักษณะของนักวิจัย อยู่ในระดับมากส่วนปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิจัย ขาดแหล่งค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัย ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์สนับสนุนการวิจัย

การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนตามแนวทางของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีการดำเนินการทั้งหมด 3 วงจร เมื่อดำเนินการเสร็จลง ผู้วิจัยพบประเด็น ที่จะนำมาอภิปรายผล ในแต่ละวงจร ดังนี้

ผลจากการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของวงจรที่ 1 ปรากฏว่า กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย ที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยในชั้นเรียน ตระหนัก และเห็นความสำคัญของการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ต้องใช้กระบวนการวิจัยมาช่วยแก้ปัญหาและจัดกระบวนการเรียนการสอน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฉาวร พลดี (2546 : 83-94) ได้ศึกษาการพัฒนาครูกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนสมเด็จพระราชชนนี อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุบลราชธานี พื้นฐานของครูยังขาดความรู้เรื่อง การวิจัยในชั้นเรียน และมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองเพื่อนำความรู้ไปพัฒนาการเรียนการสอน เมื่อได้รับการพัฒนาครูเกิดความตระหนัก และเห็นความสำคัญ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น การพัฒนาครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน สามารถช่วยให้ครูพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน และสามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และแนวทางในการพัฒนาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ ในการพัฒนา บุคลากรด้านอื่น ๆ อีกต่อไปได้ ครูผู้สอนส่วนมาก คิดว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก และมีความซับซ้อน การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่หน้าที่ของครู แต่เป็นหน้าที่ของผู้เรียนระดับ บัณฑิตศึกษา การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนจะต้องทำไปคนละส่วนกับการจัดกระบวนการเรียน การสอน แต่หลังจากที่ได้รับการพัฒนาแล้ว ครูผู้สอนส่วนมากมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการทำ วิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น กล่าวคือ การทำวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยุ่งยาก ซับซ้อนอย่างที่ครูผู้สอน คิด การนำเสนอรายงานการวิจัยในชั้นเรียนก็ไม่ต้องทำเป็น 5 บท นำเสนองานวิจัยเพียง 3 ถึง 6 หน้า ก็เป็นรายงานการวิจัยในชั้นเรียนได้ ส่วนด้านเนื้อหาสาระของการวิจัยในชั้นเรียนพบว่า กลุ่มผู้ร่วม

วิจัยที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน เกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในเรื่อง หลักและแนวคิดของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน การสำรวจสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน การตั้งคำถาม การวางแผน การสังเกตผลการทำงาน การวิเคราะห์ การสะท้อนผล และการเขียนรายงานการนำเสนอรายงานการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

เมื่อการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน วงจรที่ 1 เสร็จสิ้นลง ผลปรากฏว่าครูผู้สอนส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจด้านเนื้อหาสาระของการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้นในทุกเรื่อง แต่การดำเนินการยังไม่เกิดทักษะเท่าที่ควร ในเรื่องต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. การสะท้อนผล
4. การเขียนรายงานการวิจัย

ครูผู้สอนส่วนมากดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนยังไม่มีแนวทางที่ควรจะเป็นเพราะขาดแรงจูงใจและมีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ส่งผลให้ผู้ร่วมวิจัยมีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้และดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราวุธ พุฒซ้อน (2546 : 85-91) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากรครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านโนนสวรรค์ อำเภอสำโรงทาบ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อพัฒนาบุคลากรครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการศึกษาพบว่า ก่อนการพัฒนาครู ไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ผลการเรียนรู้ต่ำไม่บรรลุเป้าหมาย ครูขาดความรู้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ จึงไม่สามารถทำการวิจัยพัฒนาผู้เรียนได้ ภายหลังจากได้รับการพัฒนาด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาคุณงานวิจัย และการนิเทศติดตาม ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดการเรียนการสอนพัฒนาผู้เรียนและทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงขึ้น สามารถเขียนเค้าโครงการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอย่างง่ายได้ดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวรรณ เขาวรัตน์ (2546 : 92-96) ได้ศึกษาการพัฒนาบุคลากร ครูด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนบ้านสำโรง อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า สภาพก่อนการพัฒนาบุคลากรครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของบุคลากรครูโรงเรียนบ้านสำโรง อำเภอตาลสุ่ม จังหวัดอุบลราชธานี บุคลากรครูมีความต้องการนำการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน แต่การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากขาดความรู้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตนเอง และไม่มีวิทยากร หรือผู้ที่มีความรู้คอยให้คำแนะนำส่งเสริมการดำเนินงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

ผลของกิจกรรมจากการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของวงจรที่ 1 ปรากฏว่า การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ พบว่า ครูผู้สอนที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้รับความรู้ ความเข้าใจและเกิดทักษะเพิ่มมากขึ้นในด้านเนื้อหาสาระของการวิจัยในชั้นเรียน เกิดทักษะในหลายเรื่อง เช่น การวางแผนการวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เป็นต้น ในการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้ได้รับการช่วยเหลือจากวิทยากรอย่างทั่วถึงในการให้คำปรึกษา ตรวจสอบผลงาน และให้แนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับครูผู้สอนที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน ได้ลงมือปฏิบัติและมีการนิเทศให้ความช่วยเหลือในระหว่างปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ ผลการดำเนินการพบว่า เป็นกิจกรรมที่สร้างความมั่นใจในการทำงานให้กับครูสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงานได้ ซึ่งผู้เข้าร่วมวิจัย จะทำการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน

ผลการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนในวงจรที่ 2 ปรากฏว่า ครูผู้สอนที่มีการสมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีความกระตือรือร้นที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำมาพัฒนาช่วยแก้ปัญหาและจัดกระบวนการเรียนการสอน โดยได้รับแรงกระตุ้นมีการเสริมแรงจากเพื่อนผู้ร่วมวิจัย ผู้เชี่ยวชาญที่คอยให้คำแนะนำ กระบวนการทำงานทุกคนได้มีการทำงานทุกขั้นตอนแต่ในส่วนของด้านเนื้อหาสาระการวิจัยในชั้นเรียนผู้ร่วมวิจัยยังไม่เกิดทักษะเท่าที่ควรในเรื่องของ การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสะท้อนผลการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน แต่หลังจากที่ได้มีการดำเนินการตามแผนแล้ว ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ สามารถให้ความช่วยเหลือเพื่อนกลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่ลงมือปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนได้ โดยการช่วยกันตรวจสอบเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เนื่องจากได้รับการนิเทศให้ความช่วยเหลือจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการดำเนินการให้คำปรึกษานั้น ได้มีการจัดเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องมาเพิ่มเติมในประเด็นที่ยังไม่เข้าใจ และไม่เกิดทักษะ มีการจัดประชุมกลุ่มย่อย เพื่อสรุปความก้าวหน้าของการดำเนินการ และตรวจสอบผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของผู้ร่วมวิจัย

หลังจากการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนวงจรที่ 2 เสร็จสิ้นลง พบว่าผู้ร่วมวิจัยที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเอง ส่วนมากยังไม่เกิดทักษะเท่าที่ควรในเรื่องดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสะท้อนผล
2. การเขียนรายงานการนำเสนองานวิจัย

ผู้ร่วมวิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลไม่เสร็จ และการเขียนรายงานการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียนนั้นก็ยังมีปัญหาในเรื่องของสำนวนภาษาที่ใช้ในการเขียนรายงานการนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียน

ผลของกิจกรรมจากการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของวงจรที่ 2 ปรากฏว่า ผู้ร่วมวิจัยได้แสดงความคิดเห็น ร่วมวิพากษ์ วิจารณ์ การทำงาน พร้อมมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ไปพร้อมกัน โดยได้รับการช่วยเหลือให้คำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งมีผู้วิจัยเป็นตัวหลัก จึงทำให้ผู้ร่วมวิจัยที่สมัครใจเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มมากขึ้น

ผลจากการดำเนินการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของวงจรที่ 3 ปรากฏว่าครูผู้สอนสมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองจำนวน 5 คน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยที่สมัครใจเข้าร่วมเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในเรื่องที่ดำเนินการได้จนประสบผลสำเร็จ มีผลงานเป็นของตนเอง รวมทั้งความรู้ในครั้งนี้ก็ได้มีการถ่ายทอดให้กลุ่มครู โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา แก่คำวังแสง อำเภอแควดำ จังหวัดมหาสารคาม และผู้ที่สนใจด้านการวิจัยในชั้นเรียนได้ สำหรับการวิจัยในชั้นเรียนของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในครั้งนี้ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มครู โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่คำวังแสง อำเภอแควดำ จังหวัดมหาสารคาม ได้ กล่าวคือ ผู้ร่วมวิจัยที่สมัครใจสามารถนำเสนองานวิจัยในชั้นเรียนได้ถูกต้องตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวรรณ เชาวรัตน์ (2546 : 92-96) ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า

1. สภาพก่อนการพัฒนาบุคลากรครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ของบุคลากรครู

โรงเรียนบ้านสำโรง อำเภอตาลชุม จังหวัดอุบลราชธานี บุคลากรครูมีความต้องการนำการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน แต่การดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากขาดความรู้ ทักษะที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาตนเอง และไม่มีวิทยากรหรือผู้ที่มีความรู้คอยให้คำแนะนำส่งเสริม การดำเนินงานอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

2. หลังจากได้ดำเนินการพัฒนาครูด้านวิจัยในชั้นเรียน ตามขั้นตอนการวิจัย

ปฏิบัติการจำนวน 3 วนรอบแล้ว พบว่า ครูผู้สอนที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนาตนเองด้านการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 5 คน ตระหนักและเห็นความสำคัญในการวิจัยในชั้นเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดทักษะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน สามารถดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ถูกต้องตามขั้นตอน และกระบวนการวิจัยปฏิบัติการจนประสบ

ผลสำเร็จสามารถพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นที่พอใจของผู้ร่วมศึกษาและผู้ให้ข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยพัฒนาครู โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง อำเภอแกดคำ จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมและกระตุ้นให้ครูผู้สอนในโรงเรียน ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ที่จะส่งผลให้ ครู การบริหารงานในสถานศึกษา มีผลงานทางด้านวิชาการ

1.2 ครูผู้สอนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแกดคำวังแสง ควรนำผลการวิจัย ไปปรับให้เหมาะสมกับสถานะภาพ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน บุคลากรในหน่วยงานนั้น ๆ

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีการกระตุ้น ส่งเสริม และ สนับสนุนการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน ในเรื่องของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสาร ตำรา รวมไปถึงการจัดผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้ อบรมเชิงปฏิบัติการแก่ ครูผู้สอน อย่างต่อเนื่อง

2.2 ผู้บริหาร โรงเรียนส่งเสริมกำหนดคน โยบายการมีผลงานวิชาการการวิจัย ในชั้นเรียน ประกอบความดี ความชอบ ในการเลื่อนตำแหน่ง ในสายงาน

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การจัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นควรจะใช้กิจกรรมที่หลากหลาย ให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรในหน่วยงานนั้น และให้บุคลากรดังกล่าวมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น

3.2 ควรมีการวิจัยในประเด็นการสนับสนุน และส่งเสริมของผู้บริหาร ต่อ การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนที่เอื้อต่อการแก้ปัญหาการเรียนการสอนด้วยการวิจัยใน ชั้นเรียน โดยเฉพาะสถานศึกษาที่มีครูไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY